

Delårsrapport P4 2022

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Innehåll

Delårsrapport per augusti 2022	3
Nämndens ansvar och uppgifter	3
Verksamhetschefens kommentar till resultatet.....	3
Viktiga händelser i verksamheten	3
Måluppfyllelse.....	4
Måluppföljning per delåret 2022	4
Personal.....	6
Ekonomi	7
Driftredovisning	7
Kostnader fördelade på kostnadsslag	7
Verksamhetens nettokostnader.....	7
Alla prognoser	8
Investeringar	8
Intern kontroll	9
Risker.....	9

Delårsrapport per augusti 2022

Nämndens ansvar och uppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är myndighetsutövning utifrån ett antal olika lagstiftningsområden, varav de största är miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens områden. Uppdraget innebär kontroll och tillsyn av befintliga verksamheter i kommunen, hantering av anmälan och tillstånd enligt lagstiftningen, hantering av klagomål samt remisshantering. Miljöskyddsområdet omfattar flera arbetsområden som exempelvis tillsyn över klassade miljöfarliga verksamheter (till exempel bensinstationer och tillverkare), handläggning av tillståndsansökningar och anmälan (om till exempel efterbehandling av förorenad mark eller hantering av dagvatten). Hälsoskyddsområdet omfattar tillsyn över bostäder avseende hälsoaspekter (fukt och mögel med mera), hygienlokaler (tatuerare, fotvårdare med flera), vårdlokaler och samlingslokaler, och inte minst hantering av klagomål på olägenheter för människors hälsa och miljö exempelvis från buller, lukt och nedskräpning.

Livsmedelskontrollen innebär tillsyn över verksamheter som hanterar och serverar livsmedel och dricksvatten. Syftet med regelverket och kontrollen är att skydda människors hälsa. Människor ska inte bli sjuka av livsmedel eller vatten men ska också skyddas som konsument. Med det menas att det ska framgå vad vi köper, och att märkningen ska vara korrekt (så kallad redlighet). Strålskyddstillsyn utgår från strålskyddslagen som trädde i kraft sommaren 2018 och omfattar arbete med radon men också strålning från solarier. Vidare har miljö- och hälsoskyddsnämnden tillsyn över rökförbud på allmänna platser enligt tobakslagen. Det är däremot socialnämnden som beviljar och utövar tillsyn över försäljning av tobak med mera i kommunen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har även tillsyn enligt lag om sprängämnesprekursorer. Det betyder ansvar för och kontroll av att de som säljer ingredienser för sprängämnen kontrollerar köparens tillstånd. Utöver det medverkar miljö- och hälsoskyddsnämnden i arbete med stadsbyggnadsfrågor inom kommunen. Nämndens uppgift är att bidra med kompetens om hur miljöstatusen är (så kallad miljöövervakning), hur planering och utbyggnad påverkar miljön och hälsan samt att bidra med förebyggande råd om hur vi kan undvika eller minimera negativ påverkan på miljö och hälsa. Det görs främst genom deltagande i projekt och genom remisshantering.

Verksamhetschefens kommentar till resultatet

För år 2022 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 13 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader, att alla medel för miljöövervakning inte går åt, lägre it kostnader och att nämndens budgetreserv inte beräknas användas. Totala intäkter följer budget men livsmedelsintäkterna blir lägre på grund av att balansering av avgifter görs inför att efterhandsdebitering införs 2023. Miljö- och hälsoskyddsintäkterna blir högre.

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 0.1 miljoner kronor. Arbetet med utvecklingsprojekt har inte kunnat prioriterats som planerat. Ett mindre utvecklingsarbete inom e-tjänster kommer göras under hösten.

Med anledning av personalbristen har verksamheten fokuserats på att säkra rekrytering, bemanning och introduktion samt att hantera inkommande anmälningar och klagomålsärenden snarare än planerade tillsynsprojekt.

Viktiga händelser i verksamheten

En ny miljöchef, Helene Boström, har tillträtt i februari månad.

Luftövervakningsstationer har placerats ut vid Danderyds gymnasium och Mörbyskolan och är i drift sedan april, respektive maj månad.

Två medarbetare har lämnat sin tjänst på miljöavdelningen under första halvåret. Personalbristen som uppstod redan 2021 och vakanser har påverkat verksamheten och prioriteringar har varit nödvändiga.

Två e-tjänster har lanserats som rör registrering och ändring av livsmedelsverksamhet respektive klagomål.

En extra livsmedelsinspektör har anställts under hösten för att göra att livsmedelskontroller och stödja arbetet att förbereda för efterhandsdebitering. Alla verksamheter som har betalt årlig avgift i år får kontroll i år. Efterhanddebitering införs från januari 2023.

Förslag till ny taxa för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet enligt livsmedels- och foderlagstiftningen har utarbetats och godkänts av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Taxan förväntas antas i KF under hösten.

Måluppfyllelse

Måluppföljning per delåret 2022

Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg skall sättas i fokus.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en hög servicegrad och tillgänglighet

Bedömning delår 2022

 Målet är uppfyllt

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning
Granskning av anmälningar/ansökningar inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor	59%	80%	
Handläggning av klagomålsärenden inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor	94%	80%	
SBA Nöjd kundindex (NKI) Danderydsbor, Miljöbalken		70	
SBA Nöjd kundindex (NKI) företag, Livsmedel	82%	70	
SBA Nöjd kundindex (NKI) företag, Miljöbalken		70	

Granskning av anmälningar/ansökningar inom miljö- och hälsoskydd ska påbörjas inom två veckor: I flera fall har vi överskridit tiden med endast en vecka. Högt inflöde av bergvärmeärenden och vakanser påverkar nyckeltalet.

Livsmedelskontrollen är i balans och avser ett stort antal verksamheter.

SBA nöjd kundindex företag livsmedel: Målvärdet innehålls med god marginal. NKI är mycket högt. Siffrorna för 2022 är högre än 2020 (79) och 2021 (79). Övriga nyckeltal kring nöjd kundindex hade för litet underlag för att få resultat.

Sammantaget bedöms att servicenivån är hög och att målet uppnås på helåret.

Stor valfrihet

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

Hög attraktivitet

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda

■ Målet är ej uppfyllt

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning
HME (hållbart medarbetarengagemang)		70	■
Korttidssjukfrånvaro	2%	3%	●
Personalomsättning (på egen begäran)	24,7%	15%	■

Siffrorna i tabellen avser perioden jan-aug

Målvärdet för HME avser hela miljö- och stadsbyggnadskontoret. HME är ett samlingsmått som sammanfattar frågor till medarbetarna rörande områdena motivation, ledarskap och styrning. Resultaten var goda i mätning som gjordes under våren 2021. Värden över 70 anses vara bra. Ingen mätning sker 2022.

Korttidssjukfrånvaron omfattar miljöavdelningens och stabens personal.

Två medarbetare har sagt upp sig på egen begäran under perioden vilket motsvarar 24,7%.

Åtgärdsplan:

Två nya medarbetare har nyligen kommit på plats och en rekrytering av en hälsoskyddsinspektör pågår. Utöver dessa medarbetare förstärker en visstidsanställd livsmedelsinspektör livsmedelskontrollen under hösten. Försök kommer göras med att få in ytterligare en tillfällig resurs i slutet av året.

Hög effektivitet

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt

Stark utveckling

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en utvecklad luftövervakning i Danderyds kommun genom luftkvalitetsmätningar

Bedömning delår 2022

 Målet är uppfyllt

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning
Mätningar i drift	Ja	Ja	

Mätningarna påbörjades vid en permanent mätstation vid Danderyds gymnasium i april 2022. Mätningarna påbörjades vid en mobil mätstation vid Mörbyskolan i maj 2022. På vår externa hemsida finns aktuell information om mätningarna samt länk till mätresultaten. Målet är därmed uppfyllt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en inriktning för tillsynen över miljöpåverkan och olägenheter från E 18:s trafikverksamhet.

Bedömning delår 2022

 Målet är uppfyllt

Nyckeltal	Utfall	Mål	Bedömning
Tillsynsinriktning framtagen och beslutad i nämnd Q4 2022		Ja	

Arbetet kommer att intensifieras i höst. Interna möten har hållits rörande kommunens bullerutredningar. Målet bedöms uppnås på helårsnivå.

Luftmätningar pågår vid Danderyds gymnasium och Mörbyskolan. Då fokus har varit att säkra bemanningen under våren intensifieras arbetet med tillsynsinriktningen under hösten.

Personal

Tabellen nedan visar antal personer och antal årsarbetare per augusti jämfört med föregående år. Två medarbetare har lämnat sin tjänst på miljöavdelningen under perioden. Personalbrist och vakanser har påverkat verksamheten

I antalet personer och årsarbetare ingår miljösamordnaren som arbetar mot kommunstyrelsen, personalen på staben redovisas på byggnadsnämnden.

		Antal personer	Antal årsarbetare	Antal årsarbetare 2021	Förändring
Månadsavlönade	Tills vidare	8	8	10	-2
Månadsavlönade	Visstid	1	1	0	1
Månadsavlönade	Samtliga Anställningsformer	9	9	10	-1

Årsarbetare (summan av månadsavlönade medarbetares sysselsättningsgrad enligt avtal omräknat till heltider)

Ekonomi

Driftredovisning

Tabellen nedan visar nämndens intäkter, kostnader och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

För år 2022 prognostiserar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 13 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader, att alla medel för miljöövervakning inte går åt, lägre it kostnader och att nämndens budgetreserv inte beräknas användas. Totala intäkter följer budget men livsmedelsintäkterna blir lägre på grund av att balansering av avgifter görs inför att efterhandsdebitering införs 2023. Miljö- och hälsoskyddsintäkterna blir högre.

Periodens utfall är lägre främst beroende på lägre personal- och it kostnader, lågt utfall på miljöövervakningsmedlen och att budgetreserven inte används.

Mnkr	Utfall Aug 2022	Budget Aug 2022	Prognos helår 2022	Budget helår 2022	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse mot budget helår %	Utfall helår 2021
INTÄKTER	2.0	2.2	3.3	3.3	0.0		3.7
KOSTNADER	-7.4	-9.1	-12.4	-13.8	1.4		-11.2
Nettokostnader	-5.4	-6.9	-9.1	-10.5	1.4	-13%	-7.5

Kostnader fördelade på kostnadsslag

Tabellen nedan visar utfall, prognos och budget för nämnden fördelat på anslag, volym och egen regi och föregående år.

Nämnd (mnkr)	Utfall aug 2022	Budget aug 2022	Prognos helår 2022	Avvikelse mot budget helår 2022	Avvikelse mot budget helår % 2022	Utfall helår 2021
Anslag	-5.4	-6.9	-9.1	1.4		-7.5
Volym						
Egen regi						
Nettokostnader	-5.4	-6.9	-9.1	1.4	-13%	-7.5
Varav kapitalkostnader	-0.1	-0.2	-0.2	0		-0.2

Verksamhetens nettokostnader

Tabellen nedan visar fördelningen av nämndens nettokostnader per verksamhet och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget och föregående år.

Verksamheten nämnd prognostiserar ingen avvikelse mot budget.

Verksamheten stab prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 0,2 miljoner kronor, främsta orsaken är att budgetreserven inte beräknas användas samt lägre personalkostnader.

Livsmedelsverksamheten prognostiserar en negativ avvikelse mot budget med 0,3 miljoner kronor. Främsta orsaken till avvikelsen är lägre livsmedelsintäkter på grund av balansering av

avgifter görs inför att efterhandsdebitering införs 2023. Personalkostnaderna beräknas bli högre på grund av en förstärkning på personalsidan inom livsmedelskontrollen under hösten.

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten prognostiserar en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor. Främsta orsaken till avvikelsen är ökade intäkter, lägre kostnader för miljöövervakningen, lägre it kostnader, vakanta tjänster under en del av året och att budgetreserven inte beräknas användas. Periodens utfall är lägre än budget främst på grund av lägre personal- och it kostnader, att miljöövervakningsmedel inte har förbrukats och ej använd budgetreserv.

Miljösamordningen prognostiserar en positiv avvikelse på 0,1 miljoner kronor mot budget.

Verksamhet	Utfall Aug 2022	Budget Aug 2022	Prognos helår 2022	Budget helår 2022	Avvikelse mot budget helår	Utfall helår 2021
Nämnd	-0.2	-0.3	-0.4	-0.4	0.0	-0.3
Stab	-1.4	-1.6	-2.2	-2.4	0.2	-1.9
Livsmedel	0.1	0.0	-0.3	0.0	-0.3	0.4
Miljö- och hälsoskydd	-3.2	-4.3	-5.2	-6.6	1.4	-4.8
Miljösamordning	-0.7	-0.7	-1.0	-1.1	0.1	-1.0
Summa	-5.4	-6.9	-9.1	-10.5	1.4	-7.5

Alla prognoser

Tabellen nedan visar nämndens budget och prognos per verksamhet vid respektive prognostillfälle.

Verksamhet	Budget helår 2022	Prognos 1 Helår 2022	Prognos 2 Helår 2022	Prognos 3 Helår 2022	Prognos 4 Helår 2022	Utfall helår 2021
Nämnd	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.4	-0.3
Stab	-2.4	-2.3	-2.3	-2.2	-2.2	-1.9
Livsmedel	0.0	-0.4	-0.4	-0.3	-0.3	0.4
Miljö- och hälsoskydd	-6.6	-5.9	-5.8	-5.5	-5.2	-4.8
Miljösamordning	-1.1	-1.1	-1.1	-1.1	-1.0	-1.0
Summa	-10.5	-10.1	-10.0	-9.5	-9.1	-7.5

Nämndens prognos är lägre jämfört med prognos 3. Inom miljö- och hälsoskydd är det främst lägre personalkostnader som är orsaken. Kostnaden för miljösamordningen beräknas bli något lägre.

Investeringar

Tabellen nedan visar nämndens investeringar och prognosavvikelse för helåret jämfört med budget.

Årets prognostiserade investeringsutfall uppgår till 0.1 miljoner kronor. Arbetet med utvecklingsprojekt har inte kunnat prioriterats som planerat.

Projekt	Utfall Aug 2022	Budget Aug 2022	Prognos helår 2022	Budget helår 2022	Avvikelse mot budget helår	Klart år
Oförutsedd investering	0.0	-0.1	0.0	-0.2	0.2	
Digitalisering och e-tjänster	0.0	-0.2	-0.1	-0.2	0.1	
Summa	0.0	-0.2	-0.1	-0.4	0.3	

Ett mindre utvecklingsarbete inom e-tjänster kommer göras under hösten exempelvis ansökan om värmepump.

Intern kontroll

Nämnden har inga avvikelser i de kommungemensamma kontroller som har gjorts. Nämndspecifika kontroller kommer göras i samband med årsbokslutet.

Risker

Personalomsättning

Marknadsläget för livs-, miljö- och hälsoskyddsinspektörer är god. Under 2021 har avdelningen haft ett stort personalbortfall. Fram till halvåret har avdelningen hittills haft personalbortfall med två personer. Rekryteringsprocesserna drar ut på tiden och det blir en ännu mer ansträngd arbetssituation för de medarbetare som arbetar på avdelningen. Ny personal ska introduceras och kanske inte kan handlägga ärenden med samma effektivitet som en medarbetare som har arbetat längre. Risken finns att trenden fortsätter. Följden kan bli att myndigheten inte hinner med den tillsyn som är planerad.

Nämndens verksamhet med miljöavdelningen är sårbar vad gäller personal och budget då verksamheten är liten, personalberoende och relativt händelsestyrd.

Resurserna enligt budget är maximalt planerade för den tillsyn som nämnden ska leverera. De små marginalerna för oförutsedda händelser innebär en inte obetydlig risk för verksamheten. Till exempel kan den planerade tillsynen behöva stå tillbaka för mer prioriterade händelser som sker under resten av året. Det kan innebära att planerad tillsyn uteblir, att kontrolltidsskulder uppstår och att nämndens intäkter påverkas. Större händelser som matförgiftningsutbrott, miljöbrott och olyckor med mera ruckar lätt på den ambitiösa planeringen. Inspektörerna svarar själv för en stor del av den administration och systemförvaltning som inte är obetydlig i verksamheten.

Organisatoriska och regelförändringar (som till exempel efterhandsdebitering) medför ökat administrativt arbete för personalen liksom att en ökad digitalisering kan komma att ta administrativ tid, vilket kan påverka tillsynen. Lägre grad av tillsyn påverkar i sin tur intäkterna.

Konjunkturpåverkan

Intäkterna kan påverkas om konjunkturen viker och det allmänna ekonomiska läget försämras. Verksamheter som står under nämndens tillsyn kan på sikt gå i konkurs eller få svårigheter att betala avgifter. Känsligast för påverkan bedöms vara verksamheter inom livsmedelskontrollens område. Ökad inflation, höjda räntor, högre livsmedels-, el- och drivmedelspriser kan påverka livsmedelsverksamheter och företag påtagligt.

Ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken trädde i kraft 1 januari 2022. Det finns verksamheter som tidigare har fått årlig avgift som nu får timavgift. Det kan medföra lägre intäkter om den tillsyn, som nu har timavgift, inte kan utföras i den utsträckning som är planerad.

Högre energipriser bedöms medföra fortsatt stort intresse för bergvärme, och bergvärmeansökningarna kan komma att öka ytterligare. Det medför i sig en utökad arbetsuppgift för personalen, dock medför denna handläggning intäkter.

En sämre ekonomisk situation i samhället och hos enskilda kunder kan medföra sämre likviditet för till exempel yrkeshygieniska verksamheter (YHV). Det finns då en risk att verksamheter upphör eller får svårigheter att betala tillsynsavgiften. Det är även möjligt att dessa verksamheter fortsättningsvis efter pandemin har svårigheter med sitt kundunderlag.

Under pandemin bedöms antalet klagomålsärenden ha ökat. Det är möjligt att denna trend fortsätter, till exempel kan ett förändrat klimat generera ökade inomhustemperaturer, och därmed ökar klagomål kring detta, samt klagomål som rör buller från luftvärmepumpar kan öka. Ingen avgift tas ut för tillsyn som föranleds av klagomål som är obefogade. Ofta är handläggningen tidskrävande även för att avgöra om klagomålet är obefogat.